

3. Aargang

Nr. 7.

OZ

 OFFICIELT ORGAN FOR
 EXPERIMENTERENDE
 DANSKE
 RADIOAMATØRER
 AFDDELING AF
 INTERNATIONAL AMATEUR RADIO UNION

15. Oktbr.

1931.

PROTEKTOR: PROFESSOR P. O. PEDERSEN.

E. D. R. optager som Medlemmer alle Kortbølgeinteresserede, saavel Sender= som Modtageramatører. Kontingentet er Kr. 4.50 Kvartalet, i hvilket Beløb Tilsendelsen af „Radio Magasinet“ og Foreningens Medlemsblad „OZ“, som udkommer den 15. i hver Maaned, er inkluderet. Alle Forespørgsler besvares af Klubbens Sekretær og Redaktør Helmer Petersen, Adr.: E. D. R., Postboks 79, København K., Telef. Central 11606 hver Mandag Kl. 18—19.

Kortbølgestationen

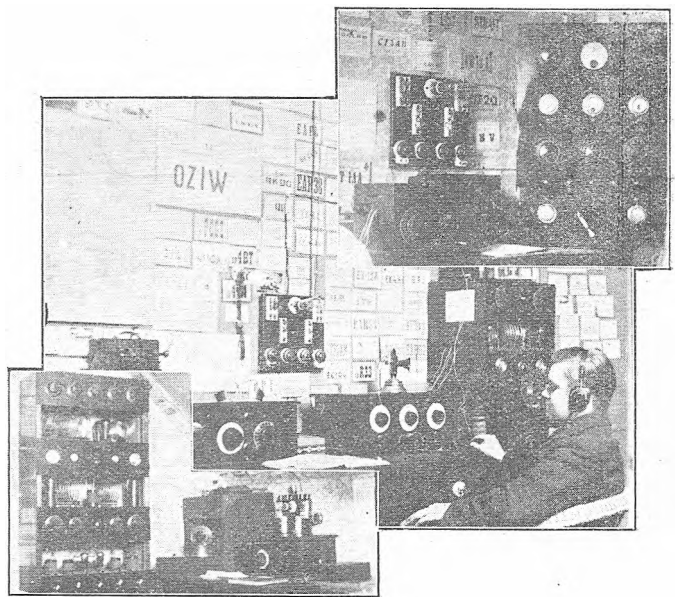
Mine første Sendeforsøg gaar tilbage til 1925, den dengang benyttede Bølgelængde var ca. 180 m, Energien kun nogle faa Watt, 220 Volt paa en Philips 21, og Resultaterne stod jo ikke i Forhold til, hvad man i Øjeblikket kan faa paa denne Bølgelængde, idet den bedste DX var Odense. I 1927 fik jeg min første 40 m Sender færdig, og denne gav jo straks noget andet, den første Forbindelse var nemlig Madeira, og i Løbet af et halvt Aar havde jeg haft QSO's med Nord- og Sydamerika, flere Lande i Asien og Afrika samt de fleste Lande i Europa, jeg manglede saaledes kun Australien for at blive WAC, og denne er det indtil Dato ikke lykkedes at faa Forbindelse med, jeg har hørt australske Stationer mange Gange, men jeg giver en stor Bakke, ved hvis Fod min Station er beliggende, Skylden for, at jeg ikke kan række dem. Senderen var i 1927 en almindelig Hartley med en RE504 og 220 Volt paa Pladen, senere blev den bygget om efter det dengang saa populære Push-Pull Hartley Diagram, for samtidig at blive indrettet til Telefoni, og dengang var der noget at gøre med Telefoni paa 40 m, jeg havde saaledes Fone QSO's med Canariske Øer og Mesopotamien samt 8 forskellige Lande i Europa, heri ogsaa medregnet Danmark, som dengang gik fint igennem paa 40 m. Modulationen var almindelig Gitterspændingsmodulation.

I 1929 blev Senderen bygget om til Push Pull Armstrong, Energien blev sat op til ca. 25 Watt, og der blev indbygget Heising Modulation. Ud over en noget bedre Modulation gav denne Sender imidlertid ikke mere end den gamle; den levede dog omtrent 2 Aar, forresten en Periodee hvor jeg paa Grund af BCL QRM (Krystalapparater) ikke var meget aktiv. Krystalapparaternes Tid er nu heldigvis forbi i Svendborg, og jeg kan i alle Tilfælde paa 20 og 40 m arbejde uden at forstyrre Radiofilyterne.

I Foraaret 1931 besluttede jeg mig saa til at bygge Stationen helt om, og ved en større Ombygning i 1931 er det jo saa godt som givet, at man gaar over til Krystalstyring, og jeg maa sige, at jeg er ikke blevet skuffet, selvom den nye Sender havde »Børnesygdomme« i en hel Maaned, og der af og til »røg en Lygte«, er denne Senders Fortrin fremfor de almindelige selvsvingende saa store, at dette forlængst er glemmt. Senderen er, som det fremgaar af Diagrammet, CO—FD—PA

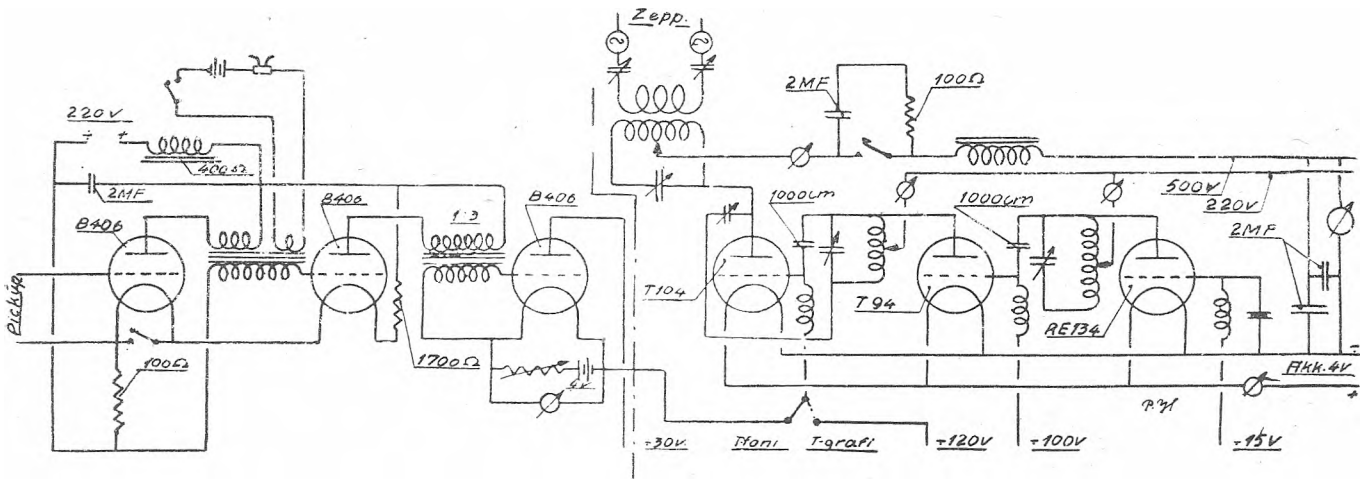
OZ1W, Svendborg.

for 40 m, og jeg kan blot ved at sætte Gitterspændingen paa Frekvensfordobleren ned til ca. 50 Volt faa denne

I Midten ses Senderen 1929, nederst til venstre Senderen i 1930 og øverst til højre Senderen 1931.

til at arbejde som Forstærker, og altsaa ved Afstemning til 80 m faa de til 80 m svarende Svingninger i Antennen, Opstillingen bliver da CO — PA — PA. Ligeledes kan jeg ved at forhøje Gitterspændingen paa sidste Lampe faa denne til at arbejde som Frekvensfordobler og altsaa arbejde paa 20 m; Opstillingen bliver nu CO — FD — FD. Her er Antenneenergien naturligvis ikke saa stor, men dog tilstrækkelig, og en fuldstændig stdi Bølge uden Chirp er meget værd paa 20 m. Spoler og Kondensatorer er saaledes dimensioneret, at Senderen kan gaa paa 40 og 80 m, uden at der skal skiftes Spoler; det er saaledes kun paa 20 m, at der skal skiftes een Spole, nemlig i sidste FD. Det anvendte Krystal er et 80 m Krystal af engelsk Fabrikat garanteret for en Belastning af indtil 15 Watt, og Priser var ca. 1 Pund Sterling. Jeg har ogsaa prøvet med et Par hjemmeslebne Krystaller

med gode Resultater, men selvom disse kunde svinge uden Tilbagekobling, gav de dog mest med lidt Tilbagekobling, hvilket ikke er Tilfældet med det engelske Krystal, der absolut arbejder bedst i den paa Diagrammet anviste Opstilling.

Modulationen er Schäfer, og her er det nødvendigt at ofre lidt mere end ved en selvsvingende Sender, idet en styret Sender er vanskeligere at modulere fuldt ud, saa mindst et Trin Mikrofonforstærkning er nødvendigt. Da der kræves en ret høj Gitterspænding paa sidste Forstærker, anvendte jeg først en Lampe med stor indre Modstand (beregnet til Modstandskobling) som Modulatorlampe, men nu anvender jeg en gammel RE154, som delvis har tabt Emissionen, og desuden 50 Volt negativ Gitterspænding. Denne Lampe giver en ligesaa kraftig og fuldt saa ren Modulation, som Lampen med den høje indre Modstaand. Mikrofonforstærkeren paa 2 Lamper er tilsluttet direkte til Lysnettet og er saaledes indrettet, at første Transformator har 2 Primærviklinger, en for Mikrofonstrøm, naar der anvendes Tale, og en for første Lampes Anodestrøm, naar der anvendes Pick-up. Første Lampes Glødetraad kortsluttes, naar der anvendes Mikrofon, for at undgaa denne Lampes Anodestrøm gennem Transformatorens Primeervikling. Der er overalt i Senderen anvendt Gitterspænding fra Batteri, da dette

hos mig har givet meget bedre Resultater end Gittermodstande. I Senderen er indbygget en Omskifter lavet af 8 almindelige fempoledede Omskifttere (bruges til Vario-koblere); denne skifter med eet Haandtag (ses nederst paa Midten af Senderen) følgende:

Modtagning, O, Telegrafi, Telefoni og Pick-up.

Anodespændingen tages fra Lysnettet + Anodeakkumulator, og sidste Forstærkerlampes Anodeenergi er ca. 50 Watt. Resultaterne har været: 80 m: bedste QSO's EAR og CV samt en Opkaldning fra W1, uden at der dog gennemførtes QSO. 40 m: bedste QSO's Y1, CN, CTI-2_3, FR og FN. 20 m: bedste QSO W7. Desuden har jeg prøvet paa 160 m (Krystallets halve Frekvens) og har her haft flere QSO's længere end 1000 km. De anvendte Lamper er CO-RE134, FD.T94, PAF-T104. Iøvrigt er Opstillingen ikke kritisk med Lamper, blot skal jeg lige anføre, at de blandt Amatørerne saa meget udbredte T34 og RE604 ikke kan anvendes som frekvensfordoblere; de kan godt bruges som Forstærkere, men Forstærkningsfaktorerne er jo ikke særlig store, saa Radio-Record's T94, der har samme Gløde- og Anodespænding som T34, vil være at foretrække.

OZ1W G. Wørmer.

Nyt om Skærmgitterrøret som Detektor.

I »OZ« Nr. 10, forrige Aargang, vil man finde en Artikel om Skærmgitterrøret som Detektor, og heri omtales, nogle af de Vanskeligheder, der knytter sig til denne Anvendelse.

S.G. Røret har som bekendt en stor Impedans og er konstrueret netop for at undgaa Svingninger, og det er derfor ikke saa mærkeligt, at der viser sig visse Vanskeligheder, naar det anbringes i en almindelig Detektoropstilling.

Ikke desto mindre giver en saadan Opstilling alligevel Resultater, der i betydelig Grad overgaar den almindelige S.G. Højfrekvens med efterfølgende Detektor, og naar man alligevel bruger dette Diagram, er Grunden vel den, at Tilbagekoblingen bliver mere ensartet, og man undgaar »Huller« i Afstemningen. Disse kan imidlertid ogsaa undgaaes ved en Detektor opstilling — hvordan skal senere omtales.

Et er dog givet — man faar en meget daarlig Udnyttelse af sine Rør i den sædvanlige 1-V-1 Modtager.

Fra Tid til anden har jeg eksperimenteret med S.G.-Rør som Detektor og er nu naaet til et Resultat, som jeg haaber vil interessere andre Amatører.

Dette er kort og godt, at jeg lader et andet Rør frembringe de for Tilbagekoblingen nødvendige Svingninger, medens selve S.G. Røret kun besørger Ensretningen.

I og for sig er der næppe noget Nyt i en saadan Anordning, men anvendt ved Kortbølgemodtagning i Forbindelse med S.G. Rør, opnaas Fordele, der er af virkelig Betydning; thi paa denne Maade kan S.G. Rørets store Forstærningsevne først udnyttes fuldt ud samtidig med, at man undgaar de Vanskeligheder, der knytter sig til dets Anvendelse som Svingningsgenerator.

De opnaaede Fordele er følgende:

1) Stor Følsomhed, da S.G. Rørets Forstærkningsevne udnyttes fuldt ud paa alle Bølgelængder.

2) Der kan benyttes fuld Spænding (150 Volt) paa S.G. Rørets Plade, hvorved Udgangseffekten yderligere forøges.

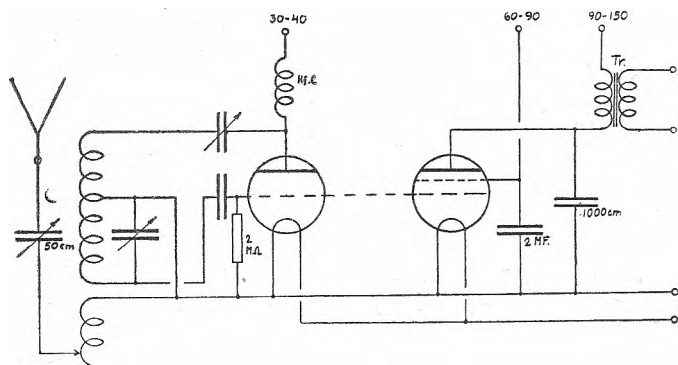
3) Blød Tilbagekobling og ingen Tærskelhyl, da Svingningslampens Anodestrøm ikke mere passerer L.F. Transformatoren.

4) Paa Grund af den store Følsomhed kan Koblingen til Antenne gøres saa løs, at »Huller« i Afstemningen undgaas, og Tilbagekoblingen kan bringes til at virke lige saa ensartet som ved en Modtager med H.F. Forstærker.

5) Den resulterende Signalstyrke overgaar langt enhver anden Detektors.

Et Blik paa Diagrammet viser, at det drejer sig om en ganske almindelig Detektoropstilling. Det eneste nye, der er i Forbindelse med Svingningskredsen, er S.G. Rørets Styregitter, og den derved forårsagede Dæmpning er saa ringe, at Opstillingen svinger helt ned under 10 Meter uden Vanskelighed.

Gitterafledningen kan med Fordel forbindes til et Potentiometer lagt over Glødespændingen paa sædvanlig Maade, hvorved Tilbagekoblingens Haardhed kan indstilles.

Den paa Figuren viste Forbindelse mellem de to Lampers Gitre er ved en Fejl blevet punkteret.

Antennespølen kan laves paa følgende Maade:

Af et Stjernerør, 7 cm i Diameter, afsaves et Stykke paa godt 2 cm, og der files saa meget ned i Ribberne, at der kan blive Plads til ca. 20—25 Vindinger ved Siden af hverandre. Før Beviklingen monteres Røret ved Hjælp af to Bøsninger fra et Par Bananstiks Isolationsstykke godt 1 cm lange, paa en Trolitplade af passende Størrelse. Der bores et lille Hul i hver Side af Stjernerøret, saaledes at dette ved Hjælp af to Skrue gennem Trolitpladen og Bøsningerne monteres med Fladen ind mod Pladen. Stjernerøret bliver altsaa hævet et lille Stykke op over Trolitpladen svarende til Bøsningernes Længde. Inde midt under Stjernerøret monteres en Rørholder, saaledes at Spølerne til Udskiftning, der vikles paa gamle Lampesokler, kommer til at sidde midt inde i Stjernerøret. Dette bevikles med Antennespølen, og der tages en Aftapning omtrent paa Midten. Denne og den ene Ende føres til to Bøsninger, der passende kan sidde paa samme Trolitplade, medens den anden Ende gaar til fælles Minus.

Hele dette Arrangement kan laves overordentlig nydeligt og kan anbringes uden paa Kassen, f. Eks. ved en af Enderne, saaledes at der kan skiftes Spøler uden at

lukke Apparatet op, eller det kan monteres paa en Bundplade paa sædvanlig Vis.

Paa Diagrammet er vist en lille, variabel Kondensator i Antennen. Den kan ogsaa erstattes med en fast, lavet af to Messingplader, saaledes at Kapaciteten bliver ca. 25 cm. Fra Enden af Gitterspølen tages en Stikledning til en tredje Bøsning, hvortil Antennen kan sluttes ved Brug paa 80 Meter Omraadet.

Ved Hjælp af denne aperiodiske Antennespøle og den svage Kobling til Antennen undgaas »Huller« i Afstemningen.

Har man i Forvejen en god Detektoropstilling, behøver man naturligvis ikke at lave noget om, men blot tilslutte S.G. Røret efter Diagrammet. De to Rør monteres ganske nær hinanden, saa at Ledningen mellem Gitrene bliver saa kort som muligt.

Hvis Opstillingen hyler ubehersket, ombyttes Ledningerne til Transformatorens Primærside.

Til Prøverne er brugt Philips S.G. Rør og A 409 som Svingningsfrembringer.

Hvad virkelige Resultater angaar, har jeg hørt hele Europa paa Iøjttaler med et almindeligt Trin L.F. tilkoblet og paa Hovedtelefon alle Verdensdele i Løbet af de tre første Dage. Den maximale Anodespænding var kun 90 Volt fra Anodeakkumulator. Bl. a. hørte jeg to australske Amatører paa 7 MC ind mellem de kraftige Europæere. Dette var om Aftenen den 11. Sept.

Løvrigt er andre allerede i Gang med denne Detektor og faar samme gode Resultater, og det skulde være mig en Glæde at høre, om ogsaa andre har faaet noget ud af denne Opstilling.

H. Tscherning Petersen, OZ7Z.

Svinedrengen.

Der var engang en Ham, som boede i en lille By, paa en lille Ø, i et lille Land. Rundt om ham bredte BCL sit Edderkoppespind, — tættere og tættere voksede Antennenettet, og hver Traad endte i en Højttaler, der ubarmhjertigt busede ud med alt, hvad den gode Ham betroede sin Mikrofon. Naar han gik ned ad Gaden, raabte Drengene: Alt ok! Z034 o. s. v., og de ældre mente ogsaa, det var en løjerlig Snak at diske op med nu midt i Høsttiden. Intet Under, at den stakkels Ham blev betænkelig ved Situationen, og tit og ofte stod han om Aftenen i sin Gadedør og filosoferede over sine egne Kaar i Almindelighed og andres i Særdeleshed: — Jeg stiller mig fuldstændig solidarisk med 2U i hans Angreb paa 7F, der jo som bekendt vil gaa Professor Pedersen »i Beden«, ligesom 2U mener jeg, at 7F ikke er nok »videnskabelig indstillet« til sligt. Sendetilladelsen er jo nærmest givet for at skaffe »Tapet« paa Væggene og til behagelig Underholdning for sig og sine — Naboer! Naturligvis bør det dog være enhver Amatørs Livsopgave at forbedre sin Telefoni, og man maa huske at sætte Antenne til Jord i Sommertiden! — Hvorfor forbyrder 7F os f. Eks. ikke ogsaa med en Afhandling om »Solpletternes Indflydelse paa den dyriske Magnetisme«, »Relativitetsteoriens Forhold til de omvendte Kvadraters Lov« eller »Snoningskraftens Indvirkning paa mekaniske Blandinger«? Nej, 2U har Ret: Højt at flyve, dybt at falde, — vi skal alle, vedblive at bo i Kælderen!! — 7DV's Invasion i Odense betød, at han nær havde konkurreret Kalundborg ud

med sin fone. — eller maaske var det »kun« Hamborg?

Ethvert Forsøg i den Retning hilser vi naturligvis med Glæde — dog kun hvis det kan lykkes. — — 5G har uomtvistelig Verdens bedste Hertz; alt under 42 m er for intet at regne; nu er det bare om at kunne rulle sig langt ud! — — Saaledes tænkte den gode Ham, men blev brat afbrudt ved, at den lille, smarte BCL-YL fra den anden Gade pludselig skraaede over mod ham og udbrød: »Hvorfor siger De altid saadan noget Pjat i vor Radio om gamle Drengene og qrst?« — »Tja,« sagde han, »næste Gang skal jeg gerne sige old girls og uux i Stedet, hvis det tiltaler Frøkenen bedre?« — »De skal holde op med al den Snak og sende noget Musik ligesom Kalundborg, og saa noget sjovt noget!« — »Jeg skal tænke over det,« sagde han. Og saa gik han ind i sit Lønkammer, lukkede sin Dør og — tænkte. Kort efter havde han taget en Beslutning og udbrød: »Glæd dig saare, Zions Datter ...«; saa tog han sin Hat, gik ned hos en Drejer og fik lavet en Træskive med Rille i Kanten, et Messingbøs blev anbragt i Centrum og Bøsnin-gen bragtes til at dreje om en Tap i et Fundament; et Remtræk blev sat til hans Motor-Generator og anbragt i Træskivens Rille; en Alway-Pik-up blev forsynet, med én provisorisk »Tonearm«, Modtagerens 2 Trin brugtes til Forstærkning, og nogle Grammofonplader laantes hos en Ven. — — Da Soldagen gryede næste Søndag, var vor Ham allerede paa Tærne, og da BCL søvndrukken »slog Op« for Radioen for at høre lidt udenlandsk Morgenmusik, brølede alle Højttalere mod Sky: »... nu alle Jordens Børn deres Øjne opslaa, og Sneglen med Hus paa Ryg vil vandre«; derefter kom »An der schönen blauen Donau«, »Et Besøg hos Tandlægen«, »Sofie gik i Skoven«, »Sprut kan man ikke mere faa«, »Klokke ring fred« osv. — Nu maa der da være Glæde i Jerusalem, tænkte han, og da han intet Æsel havde ved Haanden, sprang han paa sin Cykle for at konstatere Virkningen og blive »hyldet af Folket«. Det var ganske vist ikke Palmegrene, der markerede hans Vej, men et Par Potteplanter var nær faldet ud paa Fortovet, da Mr. BCL oppe i Gaden aabnede sit Vindue og raabte: »Den er fin, det er da noget, vi kan forstaa, — lad os faa den om Sprutten een Gang til, — min Kone blev saa gal, da hun hørte den(!)<< og BCL-YL udbrød bedaarende: »Oh, hvor lød den Vals vidunderlig — jeg elsker Strauss!«

— Det regnede med Komplimenter og Bestillinger hele Dagen. En vilde have Sang, en Hawai-Gitar, en Xylofon-Solo, en morsomme Talestykker, og nogle sagde, han bare skulde sende løs i Radiofonitiden.....

Atter gik vor Helt ind i sit Lønkammer, lukkede sin Dør og faldt i Tanker. Pludselig rejste han sig med et Ryk og udbrød fortørnet: »I forstaa jer ikke paa Sende-Amatørernes Arbejde, I vil ikke anerkende noget formaalsbevidst i deres Virksomhed, — men Fuskeren kunde I hylde for et Grammofonværk. Nu kan I have det saa godt! Med en Saks klippede han Remtrækket til Motoren over, og Grammofonpladerne blev sendt tilbage til deres Ejer med Tak for Laan.....

Kor! Tid efter sendte BCL Klage til Telegrafvæsenet over, at de blev forstyrret i de udenlandske Koncerter!

OZ2C.

OZ7T kalibrerer gratis Krystaller for EDR's Medlemmer, saafremt Porto udgifterne dækkes. Nøjagtighed ca.

1 %. Krystaller til Kalibrering indsendes til OZ7T's Adresse og tilbagesendes i kalibreret Tilstand senest 14 Dage efter deres Modtagelse.

Forskellige Problemer.

Man ser blandt Kortbølgeamatorerne Lo væsensforskellige Slags. For at tale OZ7F kunde man kalde dem henholdsvis akut og kronisk af Kortbølgebacillen angrebne Amatorer. Til den første Slags hører Amatorer, som efter at have hørt om de vidunderlige Resultater, der kan opnaas paa korte Bølger, laver sig en Sender — for det meste for Telefoni —, anvender den i eet eller to Aar for bagefter, naar hans Værelse er blevet fyldt med QSL-Kort, at opgive Legen ligesaa pludseligt, som han startede. Han er da kommet til det Resultat, at Kortbølgearbejdet er ganske morsomt, men det er dyrt, og i Længden svarer Udbyttet (QSL-Kortene!) ikke til de anvendte Udgifter. Han er da ogsaa kommet til den Slutning, at reel Betydning har hans Arbejde ikke haft; hans Sender har kun været et morsomt og usædvanligt Legetøj. —

Anderledes med den kronisk angrebne: han begynder langsommere, lærer maaske endda at læse og sende Morse, før han laver Senderen, og naar han først er kommet over sin første voldsomme DX- og QSL-Hunger, finder han, at der er, nok af Problemer at tage op til Behandling. Han a r b e j d e r med sine Problemer — bliver maaske endda beskyldt for at have Storhedsvanvid, fordi han tillægger sit Arbejde videnskabelig Betydning — men taber dog ikke Modet, fordi A a n d e n, i hvilken hans Arbejde blev gjort, var den rigtige. —

Der er ingen Tvivl om, hvilken Slags Amator det er, som gavner Kortbølgesagen mest: det er den kronisk angrebne. Han faar nemlig andet Udbytte af sit Arbejde og sine Udgifter end QSL-Kort. Er han EDR tro, lader han Resultatet fremkomme i »OZ«, saa ogsaa andre kan nyde godt af hans Arbejde. —

Og hvor er der, naar man rigtig tænker efter, mange Problemer, som netop egner sig for en Kortbølgeamator. Hvem kan f. Eks. i OZ sige os, hvorledes en Drosseilspole, som skal spærre for en bestemt Bølge, skal konstrueres? Hvorledes skal Droslen laves, hvis den skal anvendes for f. Eks. 3,5, 7, 14 og 28 MC?

Hvem vil fortælle os, hvorledes man skal frembringe kraftige Svingninger paa 56 MC og derover, og hvordan konstrueres bedst en Telefonisender og en Modtager for saadanne Frekvenser?

Hvordan kan man anvende Krystalstyring paa Frekvenser paa 28 MC og derover?

Hvordan kan man føre hemmelige Telefonisamtaler paa de almindelige Amatorbaand?

Hvem vil sige os, naar 28 MC Baandet bliver godt igen for DX-QSO, og hvorfor det har været uanvendeligt i det sidste halvandet Aar?

Hvordan laver man en god Kortbølge-Supergenerativ Modtager? osv., osv. :

OZ har altid Brug for tekniske Artikler; det skulde hovedsagelig være for dem, vi har Bladet. For at fremskynde Indsendelsen af dem udsættes nu 1 Stk. Radio Record Senderrør, Type 134, for den bedste tekniske Artikel, grundet paa *eget selvstændigt Arbejde*, og indsendt til EDR senest 5. Dee. d. A. Bedømmelsen foretages af EDR's Bestyrelse. —:

Den, der skriver disse Linier, forbeholder sig Ret til at vinde sit eget Rør og foretrækker derfor at bevare sin Anonymitet ved at underskrive sig

Nemo.

EDR's Regnskab fra 1. Juli 1930 — 31. Juni 1931.

EDR gik ind i sit Regnskabsaar 1930—31 med en Kassebeholdning paa Kr. 531.14 og gik ud af samme Regnskabsaar med den noget reducerede Kassebeholdning paa Kr. 146.71. Dette betyder dog ikke andet, end at

INDTÆGT:	
Kontingentindtægt:	3,157.80
Saldo fra Postgirokonto:	6.72
Salg af Bøger, Emblemer o. s. v.:	556.45
Kassebeholdning:	531.14
	Kr. 4.252.11

Der er hertil at bemærke, at de anførte Indtægter og Udgifter er dem, der i deres Væsen hører til Regnskabsaaet 1930—31 og ikke nødvendigvis dem, der er indgaet og udgivet indenfor samme Tidsrum. —

Af væsentlige Udgifter under Posten Diverse kan nævnes Garderobetjeneste ved Foredragsmøderne, Abonnement paa forskellige Tidsskrifter, Udgifter til Postbox samt diverse Repræsentationsudgifter. —

Efter den nye Kontrakt med Radiopressens Forlag er

Aktiverne (Beholdning af usolgte Bøger, Emblemer etc., Betaling for Annonce i »Kortbølgeamatøren«) er steget tilsvarende. Indtægter og Udgifter har formet sig paa følgende Maade:

UDGIFT:	
Udgift til Medlemsblade, Redaktion:	3,182.83
Udgifter til Bøger, Emblemer o. s. v.:	948.30
Portoudgifter:	130.57
Kontorartikler:	18.00
Deltagelse i Udstillinger:	6.15
Diverse:	187.23
	Kr. 4,473.08

Regnskabsbalancen fremdeles sikret og med nogenlunde samme Margin som sidste Aar. EDR's Udgifter er steget betydeligt i Løbet af sidste Aar, men Medlemmerne faar jo til Gengæld ogsaa mere for deres Penge (12 Sider OZ, bl. a.). Dette anføres blot for at belyse, at vi ikke kan tillade os Flotheder af nogen Art, før Kassebeholdningen er steget tilstrækkeligt.

Kassereren.

SMAA UDLADNINGER

I sidste Nummer af »T&R Bulletin« findes en Artikel om den britiske Luftruteekspeditions Sender, GKN, paa Grønland. Det meddeles her, at Stationen tidligere 'har haft Forbindelse med Amatørstationer, men at det nu er blevet forbudt af den danske Regering. Englænderne er saa høflige at undlade at bringe Kommentarer. Selv om Forbudet vel ikke helt kan siges at være typisk dansk, saa er det alligevel altid beklageligt, naar vi skal gøre os uheldigt bemærket i Udlandet.

I samme udmærkede Blad finder jeg en Notits, der i Oversættelse lyder: G61Z de OZ7WO: »Min bedste Kompliment til G Hams for deres fb QRI«. Englænderne svarer: »Tak OZ og gid jeres Lamper aldrig maa dø!« Se — det lyder jo straks bedre. Men det var ogsaa blandt Amatører.

RADIOUDSTILLINGEN

Blandt de mange Besøgende paa vor Stand var ogsaa en Assistent fra Statstelegrafens »Lyttepost« paa Vestfronten. Han syntes at være meget interesseret og var bl. a. helt godt a jour med OZ1D og OZ7F's Sendetider (dog ifølge Sagens Natur kun paa 3,5 MC). Lad os haabe, at det kan tjene til lidt Afveksling og Opmuntring for ham derude i det afsides Træskur ved Glostrup.

OZ3O og undertegnede lod en Fone QSO indspille paa, Grammofonplade paa »Tante Berlings« Radioaflægger Stand (ogsaa kaldet »Radiolytteren«). For en Gang Skyld led jeg frygteligt af Mikrofondeber. OZ3O var meget mere fattet, men det var ogsaa ham, der havde faaet mig med paa den Galej Men værre blev det, da Pladen blev gen-

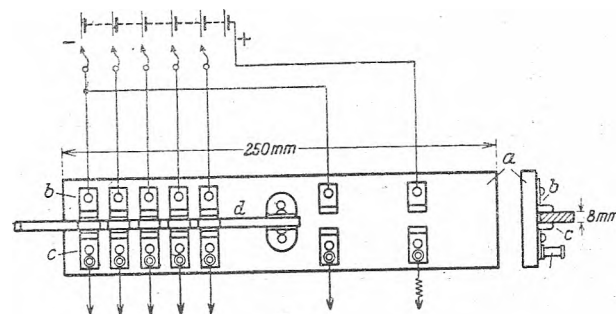
givet paa Højtaler for en ret stor Forsamling, som ikke havde det mindste Begreb om Kortbølgeradio. Da var jeg lige ved at løbe min Vej. Publikum nærrede ogsaa uden. Tvivl Bekymring for OZ3O's og min mentale Tilstand, da Demonstrationen var tilende. Der skal en Kortbølgeamatør til for at kunne ta' den Slags uden at blinke. Hi!

OZ7F,

TIPS

EN SIMPEL OMSKIFTER

Mange Amatører bruger endnu Anodeakkumulatorer,

fordi disse er behagelig støjfri at anvende, og vel nok det eneste rigtige ved særlig vanskelige Lysnet.

Moderne Modtagere kræver i Reglen mange forskellige Pladespændinger, og det kan være lidt besværlig at skifte en Anodeakkumulator om fra Modtagning til Opladning.

Hertil tjener denne Omskifter, hvis Virkemaade Tegningen tydelig angiver.

Den isolerede Omskifterarm er forsynet med Metalstykke, ker, der slutter Forbindelsen mellem Fjedrene ved b med Fjedrene ved C.

OZ1D.

Medlemmerne har Ordet

SIDEN SIDST

Den forløbne Maaned har ikke bragt særlige Ændringer i de forskellige Bølgebaand. Og hvad Aktiviteten i den fynske Afdeling angaar, saa er der ingen Grund til at tro, at den har været mindre end i de foregaaende Maaneder, selv om jeg ingenlunde er imponeret over Antallet af fremsendte Traffic Notes. Det er kedeligt, at et Stort Antal Amatører hver Maaned skal sættes i den »Gabestok«, der afslutter denne Rubrik, fordi de slet ikke lader høre fra sig. Naar de arbejder paa 80 Meter, er jeg nogenlunde a jour, men paa de andre Bølgebaand kan jeg jo ikke følge dem. Selv om der ikke ligefrem er straalende Resultater at opvise — der er jo forøvrigt andet end DX, der har Værdi — saa er det altid af Interesse at høre Meninger om Forholdene paa alle Bølgebaand, Problemer, der har meldt sig, Fremtidsplaner osv.

Det mest opsigtsvækkende i denne Maaned er vist, at Norge og Danmark er blevet enige om at okkupere i Fællesskab. Baade i den danske og udenlandske Radiopresse har jeg læst, at disse to Lande paa næste internationale Radiokonference sammen vil foreslaa, at 160 Meter Omraadet fratages Amatørerne til Fordel for Radiofonien. Den uhyggeligt om sig gribende Radiofoni vil altsaa ikke nøjes med at fortrænge Luftskeibene og Militærets Radiotjenester fra disses hidtidige lange Bølger. Nu er den ogsaa parat til at tage en Mundfuld af Amatørernes sparsomme Bølgeomraade. En Trøst er det dog, at de endnu kortere Bølger (bortset fra de ultrakorte) ikke egner sig for Radiofoni. Men hvad Radiofonien skubber til Side, skal jo have Plads andet Sted, og det er derfor med Spænding, at alle Amatører imødeser, hvad der vil ske paa Madrid-Konferencen i 1932

Nu er det Tiden, at Amatørerne for Alvor tager 160 Meter Omraadet i Brug og viser, at det virkelig har Værdi for dem. Da OZ-Signalerne er begyndt at fade ud paa 80 Meter om Aftenen (foreløbig mellem Kl. 23 og 24), bliver Arbejdet paa de højeste Amatørhølger jo ogsaa yderst aktuelt. Dertil kommer, at de averskende Resultater, OZ1W har opnaaet paa 160 Meter, og som staar omtalt under Traffic Notes (QSO med en Grønlandsekspedition), taler meget mere overbevisende end noget andet.

Og ønsker man at tilbringe det meste af en Nat i QSO med talrige engelske Amatører, selv om man kun kalder CQ een Gang hele Aftenen, saa er 160 Meter ogsaa den rette Bølge at arbejde paa. Heroppe sender nemlig mange G-Amatører, som bruger Bølgebaandet til indenlandske Forbindelser med lav Energi. Sker det saa, at de hører udenlandske Amatører — som næsten er en Slags DX deroppe — bliver de helt „vilde“ af Iver efter at faa QSO. De kalder 1 store „Stimer“ og sidder paa Lur

for at „faa Bid“, saa snart en QSO med en anden Amatør er sluttet. Nu, da QRN er stærkt paa retur, bør OZ-Amatørerne virkelig forsøge paa de interessante Bølgelængder, vi har faaet tildelt der, hvor andre Amatører har et helt Bølgebaand. (Hvorfor har den danske Statstelegraf mon været saa karrig overfor „sine egne“?).

Der er stadig Tilgang af nye Amatører i den fynske Afdeling. Denne Gang kan vi byde OZ2DM, OZ7BT og OZ7D Velkommen. Desuden har Herr Niels Chr. Nørregaard, Oure Mark pr. Oure faaet tildelt DRO?

OZ7F

ET DANSK CONTACT BUREAU

Efter at Faren for at blive præsenteret for uheldigt formede Irettesættelser antagelig nu er formindsket betydeligt, kan vi maaske atter begynde at betragte de Omraader, hvor Amatørerne kan udføre et Forsker- og Undersøgelserarbejde. Vi mangler indenfor E.D.R. en virkeligt eksperimenterende Afdeling i Lighed med det engelske Contact Bureau. (Kan vi ikke finde en dansk Betegnelse herfor? F. Eks. Forsøgsgruppe). Amatører, som holder af at eksperimentere, bør danne Kredse, hvor de sammen med andre ligesindede kan specialisere sig og foretage Undersøgelser paa det Felt, der har deres særlige Interesse.

I Erkendelse heraf har OZ2E, OZ5Q, OZ7OB, OZ7PL og undertegnede dannet den første Kreds. Lad os kalde den Forsøgsgruppe I. Denne Gruppe har særlig til Opgave at foretage Undersøgelser af Fading og døde Zoners Optraeden paa de forskellige Bølgebaand. De pludselige Ændringer i QRK byder ofte paa mange Overraskelser. Virkningerne af de meteorologiske Forhold (herunder Ændringer i Solpletter og Jordmagnetisme) vil nøje blive undersøgt, og Gruppens Arbejde gaar ganske særligt ud paa om muligt at finde Aarsagen til, at Bølgebaandene i de sidste Par Aar i saa høj Grad har ændret Egen? skaber. OZ7OB kan fremskaffe Solfotografier, og hos Meteorologisk Instituts geofysiske Afdeling er allerede indhentet Oplysninger om jordmagnetiske Forhold og disses ejendommelige Sæmmenspil med Solpletterne. Da to af Gruppens Medlemmer kun kan være aktive Deltagere i Ferierne, ønskes gerne Tilslutning fra flere Amatører med samme Interesser. Ogsaa DR-Amatører kan gøre et værdifuldt Arbejde her.

Der er Grund til at vente, at flere Amatører vil specialisere sig om andre Eksperimenter og derved danne Forsøgsgruppe 2, 3, 4 osv. Som Eksempler kan nævnes Antenneforsøg (de forskellige Systemer paa alle Bølgebaand, Retningsvirkning m. m.), 10 Meter Forsøg (bliver dog først aktuelt, naar næste Solplet-Maksimum nærmer sig), 160 Meter Udsendelser, Forsøg paa ultrakorte Bølger og QRP-Sending.

Hver Gruppe vælger sin Leder, som bearbejder de Rapporter, der indkommer fra Deltagerne og offentliggør Resultaterne i »OZ« hver Maaned. Hvis disse eller lig-

nende Retningslinier bliver fulgt, vil der sikkert ogsaa kunne komme lidt System i OZ-Amatøremes Forsøg, saa vor Forening virkelig kan bære sit Navn med Rette.

OZ7F.

TRAFFIC NOTES

OZ1US har i den forløbne Maaned udelukkende arbejdet paa 7 og 3,5 MC, hvor han finder Forholdene særdeles gode. Paa 7 MC høres ikke saa sjældent DX, men paa 14 MC er der ikke meget Liv. Senderen er Hartley med ca. 15 Watts Input fra 1 Radio Record T34, og Antennen er en 42 m Heriz.

OZ1W finder, at 2 MC i Øjeblikket ubetinget er det interessanteste Omraade at arbejde paa. Han sender nu regelmæssigt paa dette Bølgebaand med 25-Watts Input og har allerede hilst paa mange af sine gamle engelske Amatørvener fra 160 m Konkurrencen i Foraaret. Men langt mere overraskende — for ikke at sige sensationelt

— er det, at OZ1W har haft en vellykket QSO med Woodkin's Grønlandsekspedition. Det er en amerikansk Ekspedition, og Kaldesignalet er S02. Som QRA blev opgivet Amak, og det meddeltes, at Senderen, som er krystalstyret, havde 51 Watts Input. QRK blev meldt R5 paa begge Sider. Det ser altsaa ud til, at 2 MC under gode Forhold ogsaa kan bruges til Langdistanceforbindelser, og det vil utvivlsomt betyde et nyt Arbejdsfelt for mange Amatører, som ikke finder de andre Bølgebaand særlig spændende i Øjeblikket.

OZ2C bruger endnu den Sender, han i sin Tid beskrev i »OZ«, og han har i de sidste Maaneder hovedsagelig kun sendt Fone paa 3,5 MC. Input er ca. 25 Watts ved Telefoni og lidt større ved CW. Modulationen er Heising, som har skaffet ham mange fine Rapporter. En betydelig Energiforhøjelse kommer senere, og der spekuleres i Øjeblikket paa Valget af et passende Senderrør. OZ2C vil i den kommende Tid bruge Nøglen noget mere for at blive lidt uafhængig af BCL, hvad Sendetiderne angaar.

Undertegnede besøgte for kort Tid siden Marstal-Amatørerne og fik et overvældende Indtryk af disses Fingerfærdighed. Deres Eksperimenter med Røntgenstråler og elektriske Cigartændere — for blot at nævne nogle enkelte Ting — hører jo ikke ind under vort Omraade. Men der er Grund til at nævne den automatiske CQ-Opkaldningsmaskine, som OZ2C har konstrueret. Den fungerer særdeles præcist og er — omend nærmest kun en Kuriositet — et Bevis paa stort mekanisk Snille.

OZ2G arbejder konstant med Styresender og har helt gode Resultater. Han træner med Morse med Henblik paa at faa Licens.

OZ2P har anskaffet et 3,5 MC »Glas« (OZ7DV har Ansvaret for Betegnelsen. Hi!) og vil snart kunne fryde vore Øren med CC-Tone.

OZ5G har i den sidste Maaned været indkaldt til Eftersmansøvre og har af den Grund ikke kunnet ofre ret megen Tid paa de korte Bølgers Alter. Naar disse Linier læses, vil han sikkert atter være i fuld Aktivitet.

OZ5X arbejder paa Bygning af en ny Sender og Modtager. Til Senderen er indkøbt nogle amerikanske Rør, og Input bliver omkring 30 Watts. Om kort Tid er OZ5X atter civil, hvorefter han atter bliver aktiv Amatør.

OZ7DV (DR040) har ikke selv noget at rapportere i denne Maaned, men der er Grund til at meddele, at han hver Maaned gør et stort Arbejde med at indsamle Traffic Notes fra Odense-Amatørerne. Naar den fynske Rubrik

bringer Bud fra saa mange Amatører hver Maaned, har han en Del af Æren deraf.

OZ7EH kommer nu ogsaa med CC paa 7 MC. Han har lavet en Frekvensfordobler og haaber nu paa ligesaa fine Resultater som paa 3,5 MC. Ogsaa OZ7EH har haft QSO med Grønlandsekspeditionen S02, men paa 3,5 MC.

OZ7EJ's Tid har i den sidste Maaned været meget optaget, og det har præget hans Virksomhed paa de korte Bølger. Forhaabentlig indtræder der snart en Bedring. Han deltog i »Studierejsen« til Marstal og er sikkert vendt hjem med saa friske Impulser, at den planlagte Heisingmodulation snart bliver til Virkelighed. Som Senderrør tænkes anvendt Metal C.L. 1257, mens Radio Record T78 skal bruges i Modulatoren.

OZ7F har fornylig med egne Øjne set, hvorledes det kan gaa tii, at et Senderrør i sin bedste Alder pludselig — og under Udfoldelse af skønne Farver — opgiver Aanden. Det skete en ellers fredelig Nat under Forsøg paa at afstemme Senderen til 2 MC. Lampen lyste pludselig blaat, og de i Glasset indsmeltede Metalstiver, som holder Plade, Gitter og Glødetraad paa Plads, blev rødglødende og udsendte samme smukke blaaige Lvs. Der dannedes ustandselig smaa Lysbuer, som hoppede op og ned mellem de forskellige Elektroder og det ganske uden Hensyn til, om der var Glødestrøm paa eller ej. Tanken, om at der stod et nyt Reserverør paa Hylden ved Siden af, bevirkede, at det farvestraalende Skuespil ikke blev afbrudt med det samme. Det viste sig senere, at der var Tale om et regulært Gennemslag, idet et Par Tilledninger til Soklen gik for tæt sammen inde i selve Røret. Pladespændingen var ca. 650 Volt. »Lampeliget« kan selvfølgelig ikke frembringe højfrekvente Svingninger mere, men det kan stadig lyse i blaa og røde Nuancer og skal som saadan bruges til Demonstration, naar der kommer nysgerrige BCL paa Besøg. Der maa jo gøres noget for at befæste Ryet som lokal Trolldmand. Hi!

Amatører, der kender OZ7F's Sendetider, maa erkende, at BCL i Skrøbelev afviger betydeligt fra den almindelige Slags. — De ligefrem hæver »Standen« eller ogsaa gør der sig særlige Forhold gældende. Der var nemlig Besøg af BCL forleden — ikke for at kræve 7F's Hovede paa et Fad, men for glædestraalende at meddele, at de havde fundet en Indstilling paa Modtageren (nede omkring Kiels Bølgelængde), hvor den lokale Sender kunde høres. Og den kvindelige BCL spurgte meget interesseret: »Hvem er saa den Ole Boye, De saa tit taler med?« (Hi!) OZ7F var samvittighedsløs nok til at bringe Illusionen om en »Ole Boye« til at briste ved at forklare den rette Betydning af de to svære engelske Gloser, som danner den almindelige Tiltaleform blandt Amatører, der kender hindanden godt.

OZ7IP slaar først til Lyd for, at OZ-Amatørerne staaar noget tidligere op Søndag Morgen for at faa længere Tid at sende i. Desuden opnaar man den Fordel at kunne udnytte de ganske glimrende Forhold, der er paa 3,5 MC i de tidlige Morgentimer. Derefter skriver OZ7IP følgende, som fortjener at gengives i Originalsproget: »Da jeg havde lovet OZ7F en Traffic Note, men paa Grund af Arbejde og QSO ikke havde faaet Løftet indfriet, fik jeg i Aftes af 7F i en QSO at vide, at jeg stod i Fare for at blive stillet i Gabestokken. Det mener jeg dog ikke, at 7F skal have Ulejlighed med. (Samme 7F er forresten meget ihærdig og en, der tør sige sin Mening til os OZ-Hams). Denne Traffic Note bliver præget af at være skrevet paa Falderebet (jvfr. Feeder til »Zepp«-

Antenne) til en Rejse, og det er foregaaet om Morgen mellem 5 og 7. Desuden har jeg i flere Dage været til Konfirmations-QRM, som er trukket ud til de smaa Timer. Ja, efter denne lange Indledning at dømme maa min Traffic Note blive stor, men det er den nu ikke, og jeg siger det med det samme, for at »Hamserne« (ikke Gede-hamser — hi!) skal undgaa at blive skuffet.«

I sin Traffic Note fortæller OZ7IP, at hans Sender er Hartley med Heisingmodulation og Pladespændingen er 220 Volt DG. »Svingningslygten« er RE604, mens to B409 i Parallel sidder i Modulatoren. Input er ca. 10 Watts, og der bruges en 21 m Hertz, som er opsat under ret daarlige Forhold. Hidtil er opnaaet Fone-QSO med følgende Amatører, hvoraf alle endnu ikke har sendt QSL: OZ1D, 1W, 2C, 2P, 3H, 5G, 5H 7DV 7EJ 7F 9D samt OK2RM og D4ZH. I Rapporterne har QRK varieret mellem R3 og R8, mens QRI har strakt sig fra T5-9. (Ja

— der er desværre mange Amatører baade i Ind- og Udland, der har godt af at faa et Kursus i T-Skalaens rette Brug). Det hele er foregaaet paa 3,5 MC. Modtageren er Schnell eller Leithauser efter Ønske paa O-V-l. Til Modtagning anvendes en Ruseantenne, som er 6 m høj og 7 m lang, men Nedføringen er skærmet af høje Træer. Foreløbig er OZ7IP særlig interesseret i QSO med danske Amatører, og han haaber, at ingen af dem' »gaar Ram forbi«.

OZ7K har prøvet en Del paa 14 MC, men finder Forholdene daarlige. 7 MC fader tidlig ud, og Resultaterne har derfor kun været de sædvanlige Europa-QSO's. Han henstiller til andre OZ-Amatører at forsøge indenlandsk QSO paa 7 MC om Dagen. (Ja, bare det kan lade sig gøre, OB, men det er rigeligt nogle Forsøg værd). Selv er han i Luften hver Formiddag og i alle Pauser. OZ7K er anmodet om at overbringe 73 til OZ2Q fra G5PJ.

OZ7KH er ligesom OZ7EH og OZ1W blevet interviewet af »Fyns Tidende«. (Det er Bladets Mening efterhaanden at bringe Interviews med alle de licenserede fynske Amatører). Han oplyser her, at han ikke er aktiv for Tiden og heller ikke har Licens i Øjeblikket. (Hvad er den af, OB? Kom over til den lange Sydhavsø og faa indpodet nogle nye Baciller, hvis det er det, der er galt).

OZ7SY er Radioskolen i Svendborg. Skolens Kortbølgestation staar til Elevernes Disposition, men den benyttes ikke altid, idet der ikke i hvert Elevehold findes Kortbølgeinteresserede. Fornyelig hørtes en Amatør paa 3,5 MC med god og hurtig Morse. Kaldesignalet var OZ2V, og QRA blev opgivet som Svendborg. Hvem kan give nærmere Oplysninger? OZ1W mener, at det eventuelt kan være en af Eleverne paa Radioskolen.

OZ8A har sendt en lang interessant Traffic Note. Han er sikkert Landets mest aktive Amatør, idet han i September har haft ikke mindre end 110 QSO's. Den lille Hartley med 2 Stk. A409 i Parallel gav 6 Watts Input, og OZ8A mener, at det næsten er blevet til Output ,alt sammen. Han har ogsaa god Grund til at tro det, da han er blevet meldt R5 i Canada, R4 i USA og R8 i Alger. Maanedens Resultat er QSO med følgende Lande: W, VE, ZC, CN, FM, CT, EAR I EI OK UO OH SM SP ON HAF ES YL PA LA D G F og OZ. (Det er virkelig velgørende i disse Krisetider, som ogsaa synes at have ramt 14 MC, at der dog er OZ-Hams, der kan faa DX — oven i Købet med en overordentlig ringe Energi. — fb, OB!). Der har været nogen Vanskelighed med. Tonen paa 14 MC, som oprindeligt var T4-5, men en

Ombygning af Højspændingsanlæggets Filter har nu bevirket, at Halvdelen af Rapporterne er CC T9 fb.

Angaaende WX har OZ8A gjort et Par Iagttagelser, og han er interesseret i at faa at vide, om andre har gjort lignende Iagttagelser. Det gaar ud paa, at det er umuligt at faa QSO, naar Vejret er graat og diset lige til Jorden, uden at der dog er Tale om Taage. Det har gentaget sig nogle Gange, og alle Stationer modtages ogsaa meget svagt. (Det kan ogsaa skyldes den rent praktiske Aarsag, at Spindelvæv fra Antennen til en Husmur kan danne Afledning, naar det bliver fugtigt i diset Vejr. I hvert Fald de langlandske Edderkopper har en kedelig tilbøjelighed til at lave Afledning paa Antenner).

OZ8A slutter med at anbefale alle QRP-Amatører at bruge A409. Den svinger let, varmer ikke den mindste Smule med 3 Watts Belastning, og Pæren i Antennelyser som en lille Sol. Der var ikke meget Liv paa 14 MC under Maaneformørkelsen, men derimod meget QRN. Om Morgen Kl. 7 er der saa godt som intet paa 14 og 7 MC, og da OZ8A forleden Morgen stod op Kl. 4, var det med DX-Haab, men det blev kun til OH.

OZ9AX sender mest paa 7 MC med 7 Watts og af og til paa 3,5 MC med 12 Watts, men han finder det vanskeligt at faa QSO med OZ. Han gør opmærksom paa, at han har faaet »Kloaken rensset« (jvnf. Referatet af Stige-Stævnet i forrige Nummer), og QRI er nu T8. Paa 7 MC har i de første Dage af Oktober gjort sig det mærkelige Forhold gældende, at Europa fader ud omkring Kl. 21, og DX som f. Eks. VK og SU kommen i Stedet med udmærket QRK. Senere paa Aftenen forsvinder DX-Stationerne atter og giver Plads for Syd-europa. Det ventes, at 7 MC bliver et godt DX-Band, og det kan ogsaa siges at have Sandsynlighedens Præg, eftersom 14 MC skuffer, og Tendensen stadig synes at gaa i Retning af de lavere Frekvensers større Anvendelighed. OZ9AX har erklæret sig villig til at sende et dagligt Morsekursus, men han ønsker først at faa konstateret, hvorledes hans Signaler gaar igennem over hele Landet, og hvor stor Interesse, der er for Sagen. Rapporter er derfor velkomne.

Følgende Amatører har ikke givet mig Oplysninger om deres Virksomhed i den forløbne Maaned: OZ1H, 3H, 5M, SYL, 7C, 7FK, 7LB, 7Q og 9V. Tilsyneladende er der sket et stort Fremskridt siden sidst, men i Virkeligheden er der kun 5 Amatører, som paa eget Initiativ har givet mig Oplysninger. Resten har jeg selv maattet opnuse, og det er lidt anstrengende i det lange Løb. Vær venlig at sende mig Traffic Notes — store eller smaa — til næste »OZ«, saa jeg har dem inden den 1. November. OZ7F.

NORDJYLLAND —

ØSTJYLLAND —

VESTJYLLAND —

Der vil fremtidig være en lille Forandring at notere ved Fordelingen af Distriktsarbejdet ved den 'jyske Af-

deling, idet OZ7Z Hr. H. Tscherning-Petersen, Nørresundby, vil overtage Distriktet Hjørring, Thisted og Aalborg Amter. Derved kommer Hadsund og Hobro med til det Distrikt, som vi fremtidig vil kalde *Nordjylland*, idet Grænsen gaar gennem Mariager Fjord skraat nordpaa til Lovns Bredning og videre gennem Limfjorden. Medlemmer i dette Distrikt sender for Fremtiden Stof til »OZ« hl Hr. H. Tscherning-Petersen, »Fribo«, Østergade, Nørresundby, ligesom denne vil være til Hjælp paa alle mulige Omraader inden for Kortbølgearbejdet.

Hr. NV Nielsen, »Tjele«, Frederiksberg, Randers, bearbejder som hidtil Resten af Jylland, idet vi dog gerne vil overlade OZ1K i Ringkøbing Føreskabet for Vestjylland, saa snart hans Tid tillader det.

SIDEN SIDST

Med et Suk tager jeg fat paa at samle den »jydske Side« til dette Nr. af OZ; ikke fordi Arbejdet er stort — tværtimod —, men jeg har Indtryk af, at selv om Beskedenhed er en kostelig Gave, saa dog — — for megen Tavs- og Beskedenhed kan ogsaa virke, irriterende. Jeg ved med Bestemthed, at adskillige Jyder er forholdsvis aktive ved Senderen, men den medfødte Forsigtighed gør maaske, at saa faa som muligt maa vide det. Ganske vist skal man maaske nok være forsigtig med at give noget skriftligt fra sig, men paa den anden! Side maa man jo heller ikke »stille sit Lys ander en Skæppe«.

Fra anden Side er jeg bleven spurgt om Livstegn fra de mange OZ'er, der var repræsenteret paa Randers-Mødet; jeg har for nogles vedkommende undersøgt Sagen og kan notere følgende:

OZ3D har ikke kunnet styre sin med ret stor Begynderenergi byggede Sender, saaledes at forstaa, at BCL Lyttere i stor Omkreds reagerer, saasnart der kommer lidt Blus paa Lamperne. Stationen er foreløbig tavs.

OZ3HX har været aktiv, men var ikke tilfreds med de opnaaede Resultater. Ny Sender med stor Energi er under Opbygning; jeg har ikke ved Selvsyn konstateret Rigtigheden, men der gaar Rygter om mægtige »Lygter? med dertil hørende Energi — 3HX har mangeaarig Senderekspimerentering bag sig. — Forhaabentlig udløses Spændingen snart!

OZ7JM arbejder ihærdig med Opbygning af Sender og Omformer. 7JM har Vekselstrøm paa Nettet, saa der ventes store og gode Resultater.

OZ3RD, der vel arbejder ihærdig paa 40 m, har under Bygning en lille Sender, der skal sige »Spar to« til al midtjydske Kortbølgeeksperimenteren. 2RD's Planer omgives af en Hemmelighed, der varsler om noget særligt. Bare Vidunderet snart var færdig!

Summa Summarum: Ombygning og Rod over hele Linién, men samtidig Optræk til Arbejde, og forhaabentlig gode -Resultater, til - Glæde- for hver især, og, gennem Traffic Notes og Tips, til Gavn for os andre.

N. Nielsen,

»Tjele«, Frederiksberg, - Randers.

OZ7B har i Sommerens Løb med gode Resultater arbejdet hele Europa paa 40 Meter, men kommer sikkert snart op paa 80 Meter for at faa OZ Forbindelser. 7B er, saavidt Tiden tillader det, meget aktiv.

OZ7ZH har været ret aktiv, har arbejdet mest paa 14 MC, og Resultaterne har været ganske gode. Der har været opnaaet Forbindelse med Skibe i Atlanter- og Sortehavet og med Jerusalem. Forholdene paa 14 MC har imid-

lertid ikke været saa gode som gennem de tidligere Maaneder, og det blev ikke til noget med ZL eller VK, det sidste Kontinent, der er tilbage, før W.A.C. Certifikatet hænger paa Væggen.

OZ7NH træner flittig i Haab 0111 snart at faa sit Certifikat.

- OZ3O (Ole) har faaet ny 42 Meter Hertz sat op. Desuden er der anskaffet en TC 03/5 mere, der sammen med den gamle skal arbejde i Push Pull. Det nye Arrangement er endnu ikke prøvet, men der stilles store Forventninger til forøget Rækkevidde paa 80 Meter. Rapporter er meget velkomne.

- OZ7Z har eksperimenteret med S.G. Rør, og Resultatet foreligger i nærværende Nr. Hvis nogen ønsker yderligere Oplysninger 0111 Modtageren, bedes man skrive, og Svar skal følge omgaaende.

OZ9D arbejder med en Seriehøjspændings Hartley, Lygte TC 0/35 med 220 Volt paa Pladen, Gitterspændingsmodulation, 42 Meter Hertz Antenne, Input 8—10 Watt. Har arbejdet meget med Fone, blandt andet med OZ, PA og D. Fone er brugt de sidste 3 Maanedere.

OZ5H arbejder med en almindelig Hartley Sender, Lygte TC 04/10, 440 Volt paa Pladen, Gitterspændingsmodulation, 40,4 Hertz Antenne. Har arbejdet med Fone hos OZ, PA, D og G og vil ogsaa gerne med Nøglen, men QRS til 5H.

Da OZ5H og OZ9D bor nær hinanden, ca. 1 km, kan de ikke godt sende paa samme Tid; er der OZ-Hams, som kan give et godt Raad her. 5H og 9D vil meget gerne have QSO med OZ, og QSL saavel fra disse som fra DR-Amatører, besvares omgaaende.

OZ1I har arbejdet en Del paa 40 Meter, men noget særligt at rapportere er der ikke. Forholdene har været nogenlunde, men dog ikke stadige, enkelte Dage har det været let at opnaa Forbindelse med Europa med nogenlunde QRK, medens der til andre Tider er kaldt cq, baade fem og seks Gange uden Resultat, og enkelte Stationer der hørtes, var meget svage.

Paa 20 Meter er der hørt et Par DX stns, LU og OA, men der er kun opnaaet QSO med CT.

Paa 80 Meter er wkd baade med cw og fone, men fonen maa desværre indstilles, grundet paa BCL'ernes »Velvilje«, og man maa jo, som bekendt, ikke drille

Af OZ er hørt med Fone paa 80 Meter: 7F, 5H, 8RK, 2NF og 7T. -

Jydske Kortbølgestævne.

I Anledning af, at det i sidste Nr. af OZ berørte Spørgsmaal om Afholdelse af et jydske Stævne, har faaet en saa overvældende. Tilslutning, har jeg aldeles ingen Betænkelighed ved herved at indbyde til:

Det 2det Jydske Kortbølgestævne.

Stævnet afholdes Søndag den 8. November d. A. i Banders. „ Det endelige Program vil blive meddelt paa EDR-Siden i November Maanedsmagasinet.

Vi venter en meget stor Forsamling og indbyder ikke alene nuværende Medlemmer af EDR, men alle Kortbølgeinteresserede, idet vi for Fuldstændighedens Skyld oplyser, at nye Medlemmer optages paa Mødet.

Altsaa »Jyde«, bestil Billet til DSB eller Rutebil i god Tid, der bliver »Run« om Pladserne den 8. November.

Vel mødt i Randers, OB!

OZ3NN.

Røster fra Vestkysten.

For at vise, at vi ikke ligger helt i Dvale her paa Vestkysten, tillader vi os herved at fremkomme med et Par Ord i OZ. (Helst mange! 3NN.)

Først med Hensyn til 30 og 3NN's Forslag om Stævne maa vi sige: kom bare med Tid og Sted, og vi skal nok være der. Mon ikke Herning var et passende Mødested, det skulde helst være midt i Landet. Vi kan selvfølgelig lige saa godt holde Stævne som Fynboerne, skulde vi mene. (Mon? 3NN.)

Hvornaar kommer det. ventede Morsekursus? Der tales vel om, at nu kommer det, skulde vi ikke se at faa begyndt? (Hørt! 3NN.) Vi her i Vestjylland er meget interesseret og er villige til at bringe økonomiske Ofre. om det skal vise sig nødvendig. Der maa vel findes en OZ-Station, som kan sende lidt hver Aften — maaske Kl. 23 eller en anden bedre egnet Tid.

OZ9D — OZ5H.

SJÆLLAND

LOLLAND FALSTER

Kortbølgesammenkomsterne i København lader til at være noget af det rigtige. Skønt Forholdene mildest talt var elendige, havde jeg fuldt Hus paa Hybelen den sidste Fredag i September. De fem Siddepladser var hurtigt besat, og de 8 Staa-pladser maatte fordeles paa 12-14 Par Fødder, hvorefter man blev enige om, ikke at foretage pludselige Bevægelser, der kunde have skæbnsvangre Følger for Gulvets Bæreevne. Næste Sammenkomst bliver Fredag den 30. Oktober Kl. 20, og Adressen er Helmer Petersen, c/o Frkn. Velschow, Østerbrogade 21,4. Venligst ring 2 Gange.

Problemet Lejlighed er nu løst, og der bliver desaa ingen Sammenkomst i November, men derimod i December efter QRA: Sdr. Boulevard.

Foruden disse Sammenkomster vil der den anden Torsdag i hver Maaned være Sammenkomst hos

Hr. Ole Winstedt,

Strandvej 149, Hellerup,

og her skal efter hvad der siges være betydelig mere Plads at røre sig paa.

FOREDRAG

Onsdag den 21. Oktober Kl. 19 pr. afholde E.D.R., paa Den Polytekniske Lærestalt i København (Indgang fra Sølvgade) fem korte Foredrag med Demonstration for Begyndere.

1. Tilløkkelsen ved Kortbølgearbejdet.
2. Beskrivelse af en simpel Kortbølgemodtager.
3. Hvorledes man lærer at telegraferere.
4. Beskrivelse af en simpel Kortbølgesender.
5. Demonstration af Sending og Modtagning.

Der er gratis Adgang for enhver Interessert (Medlem eller ikke Medlem), og vi gør opmærksom paa, at der begyndes Kl. 19.

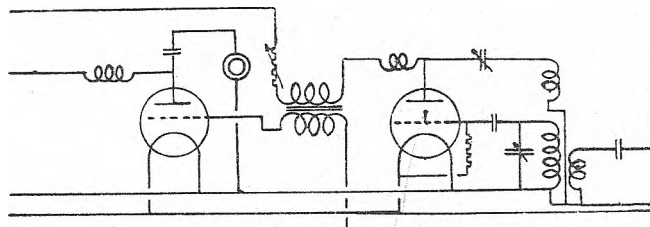
OZ7HL har i den sidste Maaned eksperimenteret med Krystalstyring paa 40 og 80 Meter og har haft sin længste QSO med SU, r7 QSA 5 t9. Endvidere har han gjort en Del Forsøg med QRP med en B 406 som Oscillator

og Anodespænding 120 Volt. Hele Europa er wrkd. med gennemsnitlig r5-6. Modtageren er forandret fra 0_V-1 til 1-V-1 med afstemt Højfrekvens. Der har været afholdt Telefonforsøg bl. a. med HAF4C i Budapest r5 f8, og der anvendtes selvsvingende Sender og Schåfermodulation.

OZ7BO har for nylig bygget sin Sender op i Panel-facon, men fortrød det igen. Han kører nu med en almindelig Laboratorie-Opstilling, saaledes at Filteret er monteret for sig, derefter Modulator, Oscillator samt Antenneenhed. Opstillingen paastaas at være no-loss, og han venter at faa QSO med samtlige danske Amatører den anden Vej rundt. For faa Dage siden havde han QSO med CN2KW, der spurgte ham, om han kendte en Mand i København, der hed Sørensen. Han har atter forhøjet sin Antennemast. Forholdene paa 7MC er i betydelig Bedring, men der er stadig megen QRN. Allerede Kl. 22 GMT forsvinder Europa næsten helt og DX træder i Stedet. W høres ofte op til r6.

OZ7BO er Køber til en Motorgenerator.

OZ2Z har bygget en ny Modtager SG-V-Pentode, med selvopfunden automatisk Udskydning af SG Røret. Dette System finder Anvendelse ved Modtagning af lokale Stationer.

Der eksperimenteres i Øjeblikket med en ny Mikrofon, som ventes at ville give overraskende Resultater.

OZ2NF, FALSTER

Senderen er en alm. Hartley med Heising Modulation. lamperne er begge RE604. Ved Hjælp af en Anodeakkumulator og 110 V. DC har jeg faaet en Spænding paa ca. 230 Volt, hvilket giver ca. 15 Watt. Trods vanskelige Antenneforhold (indeklemt mellem en Række Traer og en Husvæg), haaber jeg at kunne faa gode Resultater. Jeg vil altid være glad for QSO med danske Amatører, der eventuelt skulde høre mig, da jeg har ret langt (ca. 60 km) til nærmeste Amatør, der arbejder paa 80 Meter. Forholdene paa 80 har i den senere Tid været meget daarligere efter Radiofoni tid, og jeg vil derfor væsentlig kun være i Luften Søndag Formiddag 8—10. I det hele taget hører jeg ikke ret mange OZ Stationer hernede paa Falster, og det er ikke mig alene, der ikke kan laa 3,5-MC OK hernede, det gaar OZ4A ligesaa, idet han og en anden Amatør • i Nærheden vist helt har opgivet dette-Omraade.

De Stationer, der gaar bedst ind hernede paa »Sydhavnørerne«, er OK, PA og D. ORK er som Regel større end lor de danske Amatører.

Jeg haaber i Løbet af Oktober ogsaa at kunne faa QSO med en Del OZ-Stationer.

OZ2NF.

De nye Overskrifter er tegnet til »OZ« af OZ30 i Aalborg, og nu kan man jo falde ham om Halsen eller hænge ham. efter som man svnes.

Red.

OZ7VP MERN

Har ikke været i Luften i længere Tid og har derfor ikke meget at berette. Lavede sidst i August nogle DX paa 20 Meter, hvoraf de væsentligste var tre QSO med Syd Afrika og en interessant QSO med VOQH Schooner Morrissey Expedition i Nordøst Grønland. Telegrafisten, hed Poul Oscanyan, han meldte »Alt vel« og fortalte, at han havde Familie i København; han var gift med en dansk Dame, en tidligere Telegrafistinde, som i denne Egenskab havde sejlet med »Disco« paa Grønland. Oppe i Landet med den megen Sne og Is. under Midnatsolens Straaler. havde de da mødt hinanden.

Sig saa ikke, at Radioen er blottet for Romantik.

OZ7YP.

Det undrer os, at OZ7VP aldrig har hørt denne Historie, der i alle Tilfælde for de ældre københavnske Amatørers vedkommende er velkendt. Vi husker Danmarks første YL »ham« Frk. Funder meget vel og haaber, hun lever i bedste Velgaaende i New York.

Red.

Husk Traffic Noken til OZ!

Distriktsinddeling.

Som sænvanlig, naar E.D.R.s Medlemmer bliver afæsket en Mening eller Udtalelse, har vi haft stor Succes. Afstemningen om, hvorvidt Bestyrelsen skulde anmode Generaldirektoratet om at faa Landet inddelt i Distrikter eller ikke har givet til Resultat, at der er indkommet ialt 20 Stemmesedler, hvoraf 10 er for og 10 er imod Distriktsinddeling. Resten af Foreningens 250 Medlemmer er ligeglade. Det gælder nemlig ikke, at man nødvendig vil klippe Bladet itu for at indsende Stemmesedlen, for hvis man tænker sig om, vil man være klar over (og enkelte har ogsaa været det), at man selvfølgelig kan Skrive Stemmesedlen af og indsende Afskriften med Opgivelse af Navn.

Resultatet viser med al ønskelig Tydelighed, at Tiden endnu ikke er moden til at træffe en Bestemmelse om dette vigtige Spørgsmaal. Vi maa først have nogle Udtalelser i »OZ« — en regulær Diskussion om Spørgsmaalet, og vi maa saa senere afgøre, om interessen synes at være stor nok til, at vi kan skride til en ny Afstemning.

De faa Senderamatører, der har givet deres Besyv med I denne Sag, er til Gengæld kørt op med det svære Skyts.

Det kan siges, at det selvfølgelig først og fremmest maa være de licenserede Senderamatører, der har Ret til at bestemme i denne Sag, men for saavidt kan vel ogsaa v o r d e n d e licenserede Senderamatører være interesserede, og tager man dem med, bliver det jo alligeveli os allesammen.

Størst Modstand har Forslaget vel mødt blandt de ældre Amatører, der dels holder af deres Kaldesignal og dels mener at have indarbejdet Kaldesignalet i andre Amatørers Bevidsthed, og derfor nødvendig vil have en anden til

at kludre med det. Man kan ikke andet end se paa disse Senderamatører med S y m p a t i.

Paa den anden Side — det er for saavidt kun Overgangsvanskelighederne, man frygter, for havde vi i sin Tid, da Prefixet forandredes fra ED til OZ, med Magt (og paa Trods af den almindelige Mening den Gang) gennemført Distriktsinddelingen, havde sikkert ingen været gladere for den end de, der nu protesterer imod den. Det er altsaa disse Overgangsvanskeligheder, vi skal se paa.

Det er ikke Meningen med denne Indledning at tage Parti for det ene eller det andet. Vi har ikke nogen Mussolini i E.D.B., men holder i højeste Grad Parlamentarismen, og hvad det saa bliver til, maa vi gaa ud fra, at det Parti, der lider Nederlag, vil tage det som »good sports« og ikke begaa voldsomme Handlinger af den Grund. Lad os se Indlæg i »OZ« — jo flere jo bedre — med Grunde for eller imod, og lad os saa bagefter drøfte, om der er Basis for en ny Afstemning.

Vi bringer nu nogle Indlæg fra forskellige Amatører.

Distriktsinddeling.

Denne ret ejendommelige Ide har ikke her i Odense fundet større Tilslutning. Ingen af Byens ca. 15 Amatører ønsker nemlig paa nogen Maade at faa rokket ved deres gamle Kaldesignal. Det vil ogsaa synes temmelig naturligt, at en gammel Amatør med et godt indarbejdet Kaldesignal, som han er kendt under, vil modsætte sig en Forandring. Hvis E.D.R. endelig ønsker at foretage sig noget, henstiller vi, at man søger 7 Tallet gennemført over hele Linien. Et Land paa Danmarks Størrelse inede de smaa Afstande behøver jo heller ikke nogen Distriktsinddeling. Det er forbundet med store Vanskeligheder for en Amatør at forandre sit Kaldesignal; men skal der endelig laves noget, saa lad samtlige OZ-Amatører "faa 7 Tallet og 1 eller 2 Bogstaver. At inddele Landet i 3—4 Distrikter er noget, som vist aldrig vinder Tilslutning hos andre end DR-Amatører.

O. Valbjørn OZ7DV — DR040

Chr. Gabrielsen OZ7K

Det har været mig en Glæde at modtage ovenstaaende Indlæg, som jeg kan give min varmeste Tilslutning.

OZ7F.

Nej, nej og atter nej!

I Anledning af Forslaget om Landets Inddeling med forskelligt Tal for hvert Distrikt, skal jeg tillade mig at bemærke, at der burde være givet Medlemmerne Lejlighed til at udtale sig her i Bladet nogen Tid før Afstemningen, idet dette er en Sag af stor Betydning at faa et godt indarbejdet Call forandret, og da dette vil blive Tilfældet før Størstepartens Vedkommende, stemmer forhaabentlig de fleste OZ Hams nej.

For Landets egne Amatører er det overflødig, og for Udlandets vedkommende er det ret ligegyldigt, idet Udlandinge grundet paa Danmarks Lidenhed for de flestes vedkommende Ikke kender stort andet enef København. Vi kunde for den Sags Skyld over for Udlandet ganske rolig allesammen opgive vor QRA: near Copenhagen.

Altsaa OMs: Stem nej.

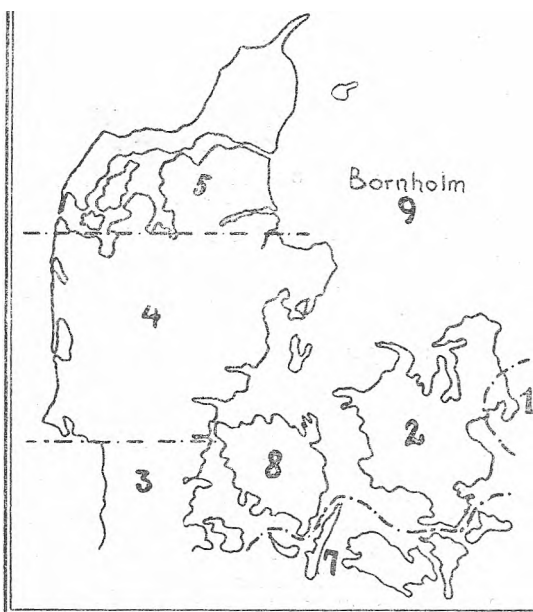
OZ7VP.

Skal Danmark distriktinddeles?

Samtidig med, at jeg her indsender min Stemmeseddel, kunde jeg have Lyst til — som den, der fremkom med Forslaget paa E.D.R.s Generalforsamling — at knytte et Par Bemærkninger til det aktuelle Spørgsmaal: »B ø r Danmark 'distriktinddeles?«.

Jeg er meget vel klar over, at en saadan Nyordning vil medføre store Overgangsvanskeligheder; men disse er dog ikke større, end de kan overvindes. Forslaget vil uden Tvivl møde en Del Modstand, maaske navnlig fra de ældre Amatørers Side. Dog gaar jeg ud fra, saafremt Ideen bliver realiseret, at der vil blive taget behørigt Hensyn til de Amatører, der ligger inde med større Forsyning Tryksager. Forslagets lovmæssige Ikrafttrædelse bør saaledes ligge et Aar frem i Tiden.

Den praktiske Løsning af Sagen er i og for sig ikke vanskelig, da Danmark fra Naturens Haand er delt i

»Grupper«. Tilbage er da kun at trække de enkelte Linier op — samt fordele Cifrene. At Cifret Nul ikke bør anvendes, hersker der vist udelt Mening om. Desuden er 6-Tallet optaget af Radiokorpset. De resterende Cifres Fordeling kan eventuelt ske som angivet i det følgende:

- 1 København med Forstæder,
- 2 Det øvrige Sjælland,
- 3 Sønderjylland,
- 4 Midtjylland,
- 5 Nordjylland
- 7 » Sydhavsøerne«,
- 8 Fyen,
- 9 Bornholm (Anholt, Læsø).

Se iøvrigt hosstaaende Skitse.

OZ30.

Distrikt ? her?

Maa det paa denne noget ureglementerede Maade være os tilladt at protestere med Distriktinddelingen. Vi ved vel, at der kan indvendes, at vi kunde have sendt vore Stemmesedler ind inden 1ste Oktober, men vi nærer en lidenskabelig Kærlighed til OZ, og tænke os at berøre dens Spalter med en Saks kan vi ikke. (Der er sikkert ikke mange, der har tilladt sig det.)

Landet er efter vor Formening ikke større, end vi sagtens kan klare os uden nogen særlig Distriktinddeling, og Ordningen vil muligvis ogsaa støde paa Vanskeligheder med Kaldesignalerne, vi tænker her paa alle 7-TaUene.

Maaske Statstelegrafen kunde have nogen Fordel, men unlic. Sendere finder nok paa at tage et Kaldesignal, der ligger længst muligt borte fra hans Distrikt.

in solidum

OZ2RD — OZ3NN.

„MANENS" og S. S. R.

Kondensatorer, *Et teknisk Vidunder!*

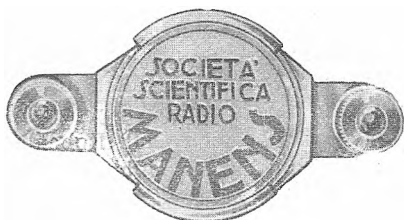
„Manens" Blokkondensatorer

er de mest fuldkomne

Hvert Stykke nøjagtig opmaalt og forsynet med Maaleattest. Prøvespænding 1800 Volt. Approberet.

Manens er fremstillet af de fineste Kobberplader med indisk Glimmer som Dielektrikum, indkapslet i svært Metalhus under enormt Tryk. — Derfor ingen Vibreren af Pladerne, ingen Støj og Piben i Modtageren som altid stammer fra daarlige Blokkondensatorer.

Ved Manens opnaas:
 Forbedring af Modtagning.
 Største Følsomhed. — Ingen Tab.
 Reneste Gengivelse.
 Ubegrænset Varighed. Sikker Isolering.

Priser:

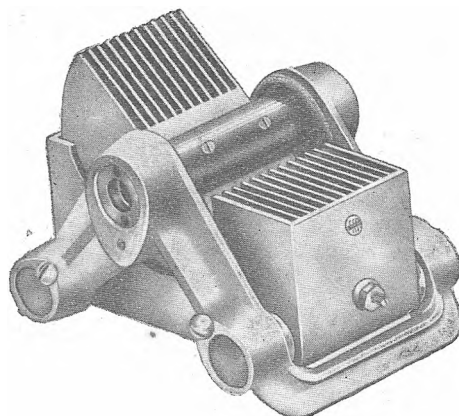
50—500 cm... Kr	1.25
1000—2000 cm. -	1.60
2000 cm..... -	2.00
4000—6000 cm. -	2.65
10.000 cm..... -	3.10

Forlang Brochure over Manens og S. S. R. Kondensatorer.

Kompagnistræde 22 A. SENGPIELA's København K.

Telefoner: Central 13372 & 13373.

ALT I RADIO.

S. S. Drejekondensator

Anvendes i Kvalitets Modtagere, Sendere Laboratorie- og Maalebrug.

Hvert Stykke nøjagtig opmaalt og forsynet med Maaleattest. Mod. 61, - 50 mmf til Kvalitets Modtagere Kr. 20,50 — 61C, 61F, 610L og 61 L til Maale- og Laboratoriebrug, Kvalitets-Modtagere samt specielle

Formaal	Kr. 25,00
— O.C.1, O.C.2, O.C.3, O.C.40 til Kortbølgemodtagere, mindre Sendere, Maalo- og Laboratoriebrug	Kr. 25,00
— O.C.4, O.C.41, O.C.42, til samme Formaal. Kr. 32,00	
— O.C.T. 1 - 100 mmf. ideal for Sendere.....	Kr. 33,00

Mod. 61-61L. O. C. 1-O. C.3: gennemslagssikker 1000 Volt Vekselstrøm.

Alle andre Typer: gennemslagssikker 2000 Volt Vekselstrøm.